

# vonnis

---

## RECHTBANK DEN HAAG

Team handel  
Zittingsplaats Den Haag

zaaknummer / rolnummer: C/09/442444 / HA ZA 13-515

### Vonnis van 27 november 2013

in de zaak van

de vennootschap naar buitenlands recht

**BREEDERS TRUST NV/SA,**

gevestigd te Brussel, België,

eiseres,

advocaat mr. L.Ph.J. baron van Utenhove te Den Haag,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

**EBBEN AARDAPPELEN BV,**

gevestigd te Groningen, gemeente Boxmeer,

gedaagde,

advocaat mr. L.J. van Langevelde te Bergen op Zoom.

Partijen zullen hierna Breeders Trust en Ebben worden genoemd. De zaak is inhoudelijk behandeld voor Breeders Trust door mr. P.E. Mazel, advocaat te Groningen, en voor Ebben door haar hiervoor genoemde advocaat.

### 1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 2 mei 2013,
- de akte overlegging producties van Breeders Trust, met producties 1-5,
- de conclusie van antwoord met producties 1-7,
- het tussenvonnissen van 10 juli 2013, waarbij een comparitie van partijen is bevolen,
- het proces-verbaal van comparitie van 10 oktober 2013, en de daarin genoemde stukken.

1.2. Vonnissen is bepaald op heden.

### 2. De feiten

2.1. Breeders Trust behartigt de belangen van de bij haar aangesloten houders van kwekersrechten.

---

2.2. Lantmännen SW Seed BV (hierna: Lantmännen) is houdster van een Gemeenschapskwekersrecht op het aardappelras Fontane, geldig tot en met 31 december 2028 (hierna: het Gemeenschapskwekersrecht).

2.3. Agrico UA (hierna: Agrico) is een coöperatie die van Lantmännen een wereldwijde licentie onder het Gemeenschapskwekersrecht heeft gekregen voor onder meer het produceren en verhandelen van plantmateriaal van het ras Fontane.

2.4. Lantmännen en Agrico hebben Breeders Trust een last gegeven om in eigen naam op te treden tegen inbreuken op het Gemeenschapskwekersrecht.

2.5. Ebben houdt zich bezig met de teelt van en handel in aardappelen. Ebben heeft onder meer aardappelen van het ras Fontane geteeld. Daarbij heeft Ebben een deel van haar oogst gebruikt voor nateelt, dat wil zeggen: voor vermeerderingsdoeleinden in het veld.

2.6. Ebben heeft zogeheten deelteeltovereenkomsten gesloten met Janssen-Gerrits en Martens. Onder die overeenkomsten heeft Ebben pootgoed van het ras Fontane dat zij heeft verkregen door aanplanting van materiaal van dat ras op haar eigen bedrijf, geleverd aan die telers. De telers telen het pootgoed en leveren de aardappelen vervolgens terug aan Ebben.

2.7. Op 4 april 2012 heeft Ebben 6,6 ton pootgoed van het ras Fontane geleverd aan een Duitse akkerbouwer Ophey.

2.8. Op 7 mei 2012 heeft Ebben een deelteeltovereenkomst gesloten met de heer R. Eyckens (hierna: Eyckens). Onder meer de volgende bepalingen maken deel uit van deze overeenkomst:

1. Oppervlakte te telen aardappelen  
± 11,50 Ha                      Ligging perceel

2. Contractprijs. C004843/08 farmfrites subcontract  
[...]

4. Kwaliteit  
Een partij aardappelen zal worden geweigerd als de geconstateerde afzonderlijk of totale gebreken onderstaande gewichtspercentages overschrijden.  
[...]

7. De teler dient een hagelverzekering af te sluiten

8. Betaling 30 – 60 dagen na rooidatum.  
[...]

10. Pootgoedprijs 28/35 mm € 60,00 per 100 kg. Exd BTW

2.9. Bij exploit van 5 september 2012 heeft Breeders Trust Ebben in kort geding gedagvaard voor deze rechtbank. In die procedure heeft Breeders Trust – samengevat – een

---

verbod op inbreuk op het Gemeenschapskwekersrecht met nevenvorderingen gevorderd op de grond dat Ebben inbreuk zou hebben gemaakt op het Gemeenschapskwekersrecht door de levering aan Ophey en de deelteelt door Janssen-Gerrits en Martens.

2.10. Op 1 oktober 2012 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden in het kort geding. Die zitting heeft geresulteerd in een vaststellingsovereenkomst tussen partijen. Blijkens het proces-verbaal van de zitting maken onder meer de volgende bepalingen deel uit van de vaststellingsovereenkomst:

1. Gedaagde zal zich met onmiddellijke ingang onthouden van kwekersrechtinbreuk, in het bijzonder door nateelt via deelteeltcontracten met betrekking tot kwekersrechten waartoe eiseres gevolmachtigd is, alsmede het verkopen aan derden van kwekersrechtelijk beschermde rassen als pootgoed.

[...]

4. Partijen verlenen elkaar over een weer finale kwijting ter zake van alle overige vorderingen die onderwerp zijn van het onderhavige geschil, waaronder, maar niet beperkt tot de in het verleden verrichte handelingen als bedoeld in het geschil (deelteelt via nateelt en de levering aan Ophey).

2.11. Na de zitting is Breeders Trust bekend geworden met de onder 2.8 bedoelde deelteelt door Eyckens.

### **3. Het geschil**

3.1. Breeders Trust vordert – samengevat – een verbod op inbreuk op het Gemeenschapskwekersrecht, een opgave van gegevens over de inbreuk, een schadevergoeding, nader op te maken bij staat, een veroordeling tot betaling van een bedrag van € 7.312,00, vermeerderd met de wettelijke rentevanaf de dag van dagvaarden, en een veroordeling in de proceskosten in de zin van artikel 1019h van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv).

3.2. Aan haar vorderingen legt Breeders Trust ten grondslag dat Ebben door het doen verrichten van nateelt door Eyckens inbreuk heeft gemaakt op het Gemeenschapskwekersrecht. Het gevorderde bedrag van € 7.312,00 betreft een vergoeding voor de schade die Breeders Trust, Lantmännern en Agrico hebben geleden ten gevolge van de deelteelt door Eyckens. Het bedrag bestaat enerzijds uit een misgelopen licentievergoeding ten bedrage van € 2.656,- (16 hamaal € 166/ha) die vanwege de inbreuk volgens Breeders Trust moet worden verdubbeld tot €5.312,- en anderzijds uit gederfde winst ten bedrage van € 2.000,-.

3.3. Ebben voert verweer. Ebben beroept zich op de tussen partijen overeengekomen finale kwijting, betoogt dat het zogeheten farmers privilege van artikel 14 van de Gemeenschapskwekersrechtverordening (Verordening (EG) Nr. 2100/94 van de raad inzake het communautaire kwekersrecht, hierna ook: GKVo) van toepassing is op de deelteelt door Eyckens en bestrijdt de hoogte van de schade.

---

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

#### **4. De beoordeling**

##### *farmers privilege*

4.1. De rechtbank is met Breeders Trust van oordeel dat Ebben zich met betrekking tot de teelt door Eyckens niet kan beroepen op haar zogeheten *farmers privilege* in de zin van artikel 14 GKVo. De teelt door Eyckens kan namelijk om de volgende redenen niet worden aangemerkt als gebruik op het “eigen bedrijf” van Breeders Trust in de zin van die bepaling.

4.2. Uit artikel 4 lid 2 van de Uitvoeringsverordening (Verordening (EG) Nr. 1768/95 van de Commissie van 24 juli 1995 houdende vaststelling, overeenkomstig artikel 14, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad inzake het communautaire kwekersrecht, van uitvoeringsbepalingen betreffende de afwijking ten gunste van landbouwers) volgt dat onder „eigen bedrijf” in de zin van artikel 14 lid 1 GKVo elk bedrijf of gedeelte van een bedrijf wordt verstaan dat de landbouwer daadwerkelijk voor de teelt van gewassen exploiteert, hetzij als eigendom, hetzij anderszins in eigen naam en voor eigen rekening, met name op grond van een pachtovereenkomst.

4.3. Toetsend aan de hiervoor genoemde maatstaf moet worden geoordeeld dat de teelt door Eyckens niet kan worden aangemerkt als gebruik op het “eigen bedrijf” van Ebben in de zin van artikel 14 lid 1 GKVo. Gesteld noch gebleken is dat het teeltbedrijf van Eyckens eigendom is van Ebben en of door Ebben wordt geëxploiteerd op grond van een pachtovereenkomst. In de conclusie van antwoord heeft Ebben slechts aangevoerd dat zij de door Eyckens geteelde aardappelen voor eigen rekening en risico aan Farm Frites heeft verkocht. De regeling van artikel 14 lid 1 GKVo heeft echter geen betrekking op de verkoop van aardappelen, maar op het gebruik van oogst voor vermeerderingsdoeleinden in het veld.

4.4. Ter comparitie heeft Ebben haar betoog aangevuld met de stelling dat ook de teelt door Eyckens voor rekening en risico van Ebben was. Die stelling wordt echter niet ondersteund door de tekst van de deelteeltovereenkomst met Eyckens die Ebben heeft overgelegd (zie hiervoor r.o. 2.8). Uit die overeenkomst volgt dat de vergoeding die Eyckens kreeg afhankelijk was van de kwantiteit en kwaliteit van de geteelde aardappelen die Eyckens terug leverde aan Ebben. Het risico van (het mislukken van) de teelt lag dus bij Eyckens. Daarnaast blijkt uit de overeenkomst dat de kosten van de teelt voor rekening van Eyckens kwamen. De overeenkomst verplicht Eyckens bijvoorbeeld tot het betalen van een vergoeding voor het pootgoed en het afsluiten van een hagelverzekering.

4.5. De suggestie van Ebben dat een met Eyckens overeengekomen betalingsregeling meebracht dat het risico van de teelt bij Ebben lag, kan niet leiden tot een andere conclusie. Het enkele feit dat Ebben een financieel risico loopt bij het mislukken van de teelt is naar het oordeel van de rechtbank niet voldoende voor de conclusie dat de nateelt in het kader van haar bedrijf plaatsvindt. Daar komt bij dat de gestelde betalingsregeling (betaling van Ebben door inhouding van haar vergoeding op het van Farm Frites te ontvangen bedrag), anders dan Ebben heeft gesuggereerd, niet meebracht dat Ebben geen aanspraak zou kunnen maken op een vergoeding voor het pootgoed als Eyckens geen aardappelen zou (kunnen) terugleveren. Tussen partijen staat namelijk vast dat Ebben Eyckens juist heeft gesommeerd haar wel een vergoeding te betalen voor het geleverde pootgoed, toen bleek dat Eyckens in

---

gebreke zou blijven met de teruglevering van de aardappelen. Ook in dit opzicht hield de overeenkomst tussen Ebben en Eyckens dus niet in dat Ebben (een deel van) het risico van de teelt droeg.

*inbreuk*

4.6. Breeders Trust heeft onweersproken aangevoerd dat Ebben de nateelt heeft doen verrichten door Eyckens. Daarom moet het gebruik van het pootgoed voor vermeerderingsdoeleinden door Eyckens worden aangemerkt als een inbreuk door Ebben. Ebben heeft dat ook niet bestreden.

4.7. Tot toewijzing van het gevorderde verbod kan de vastgestelde inbreuk niet leiden. Tussen partijen staat immers vast dat Ebben in de vaststellingsovereenkomst zich al heeft verplicht zich te onthouden van inbreuken, op straffe van verbeurte van een boete. Gesteld noch gebleken is dat Ebben zich daar niet aan heeft gehouden. Integendeel, Ebben heeft nadrukkelijk en onbestreden aangevoerd dat zij zich na 1 oktober 2012 heeft onthouden van nateelt via deelteelt.

*schadevergoeding*

4.8. Gegeven de hiervoor vastgestelde inbreuk kan Breeders Trust namens Lantmännern aanspraak maken op een “passende vergoeding” in de zin van artikel 94 lid 1 GKVo. Die passende vergoeding moet worden berekend op basis van het bedrag dat overeenkomt met de vergoeding voor het onder licentie produceren van teeltmateriaal van het beschermde ras (HvJ EU 5 juli 2012, C- 509/10, *Geistbeck – STV*). Breeders Trust heeft onweersproken aangevoerd dat die licentievergoeding in dit geval € 166,- per hectare bedraagt. Daarnaast staat tussen partijen vast dat Eyckens 11,5 ha heeft geteeld (ter comparitie is Breeders Trust er uitdrukkelijk mee akkoord gegaan om bij de berekening van de vergoeding uit te gaan van 11,5 ha in plaats van de in de dagvaarding genoemde 16 ha). De door Ebben verschuldigde passende vergoeding bedraagt dus € 1909,- ( $11,5 \times € 166,-$ ).

4.9. Anders dan Breeders Trust meent, is het feit dat een houder van een Gemeenschapskwekersrecht nooit alle inbreuken zal weten te achterhalen, geen grond om de krachtens artikel 94 lid 1 GKVo verschuldigde passende vergoeding te berekenen op het dubbele van de gebruikelijke licentievergoeding. Op de vraag of bij de berekening van de overeenkomstig artikel 94 lid 1 GKVo te betalen passende vergoeding de kosten verbonden aan de controlemiddelen aldus in aanmerking mogen worden genomen dat het dubbele van de gewoonlijk overeengekomen vergoeding wordt toegekend, heeft het Hof van Justitie namelijk geantwoord dat de kosten die zijn gemaakt voor het toezicht op de eerbiediging van de Gemeenschapskwekersrechten niet kunnen worden opgenomen in de berekening van de “passende vergoeding” bedoeld in artikel 94 lid 1 GKVo (HvJ EU 5 juli 2012, C- 509/10, *Geistbeck – STV*). Daaruit volgt naar het oordeel van de rechtbank dat artikel 94 lid 1 GKVo geen grond biedt voor een aanspraak op een dubbele licentievergoeding.

4.10. Het Hof van Justitie heeft zich nog niet uitgelaten over de vraag of het tweede lid van artikel 94 GKVo wel een grond biedt voor een aanspraak op dubbele licentievergoeding en/of een vergoeding voor winstderving naast de passende vergoeding in de zin van artikel 94 lid 1 GKVo. Die vraag kan ook in deze zaak onbeantwoord blijven. Voor toewijzing van een schadevergoeding krachtens artikel 94 lid 2 GKVo bestaat in dit geval namelijk geen

---

grond omdat onvoldoende is gesteld om te kunnen concluderen dat Ebben opzettelijk of uit onachtzaamheid heeft gehandeld als bedoeld in die bepaling. Gesteld noch gebleken is dat Ebben ten tijde van de deelteelt door Eyckens wist of moest weten dat die deelteelt een inbreuk op het Gemeenschapskwekersrecht opleverde.

4.11. Het beroep van Breeders Trust op artikel 18 van de Uitvoeringsverordening kan ook niet leiden tot toewijzing van een hogere vergoeding dan de hiervoor vastgestelde passende vergoeding. Die bepaling heeft betrekking op de situatie dat een landbouwer die materiaal nateelt op zijn eigen bedrijf, de in artikel 14 lid 3 GKVo bedoelde verplichtingen niet naleeft. Zoals hiervoor is vastgesteld, kan de deelteelt door Eyckens niet worden aangemerkt als nateelt op het eigen bedrijf van Ebben. In die situatie zijn de in artikel 14 lid 3 GKVo bedoelde verplichtingen en de consequenties die artikel 18 Uitvoeringsverordening verbindt aan de niet-naleving daarvan, dus niet van toepassing.

4.12. Het verweer van Ebben dat zij al een vergoeding heeft betaald voor de deelteelt door Eyckens en daarom de hiervoor onder 4.8 vastgestelde vergoeding niet meer verschuldigd is, moet worden verworpen. Ebben heeft betoogd dat een licentievergoeding die zij in 2011 heeft betaald voor pootgoed tevens een vergoeding inhoudt voor nateelt van de oogst van dat pootgoed in de volgende jaren. Dat betoog strandt al op het hiervoor gegeven oordeel dat de deelteelt door Eyckens geen op grond van artikel 14 lid 1 GKVo toegestane nateelt betreft. Daar komt bij dat Breeders Trust er terecht op heeft gewezen dat Ebben op grond van artikel 14 lid 3 GKVo een separate vergoeding voor nateelt is verschuldigd. De door Ebben in 2011 betaalde vergoeding betreft dus ook om die reden niet de deelteelt door Eyckens.

#### *finale kwijting*

4.13. Het beroep van Ebben op de in de vaststellingsovereenkomst opgenomen finale kwijting kan niet slagen. Vast staat namelijk dat Breeders Trust ten tijde van het sluiten van de vaststellingsovereenkomst niet wist van de teelt bij Eyckens en dat Breeders Trust daar ook niet van kon weten. Dat heeft Ebben ter comparitie met zoveel woorden erkend. Onder die omstandigheden kan de finale kwijting niet zo worden uitgelegd dat de teelt bij Eyckens eronder viel. Ebben kon redelijkerwijs niet verwachten dat Breeders Trust afstand deed van haar rechten met betrekking tot handelingen waarvan zij nog geen weet had.

#### *opgave*

4.14. De rechtbank begrijpt dat Breeders Trust haar opgavevordering heeft bedoeld te baseren op de stelling dat Ebben in de periode 2008 tot en met 2012 meer deelteelt heeft doen verrichten dan tot nu toe boven water is gekomen. Die stelling acht de rechtbank voldoende aannemelijk voor toewijzing van de opgavevordering. Ebben heeft namelijk zelf aangevoerd dat zij in de betreffende periode aardappels van het ras Fontane heeft geteeld en dat zij daarbij gebruikt heeft gemaakt van deelteeltovereenkomsten met derden (paragrafen 5 en 6 van de conclusie van antwoord). Daarnaast staat vast dat Ebben ten minste één deelteelt heeft verzwegen in het kader van de totstandkoming van de vaststellingsovereenkomst met Breeders Trust.

4.15. Het voorgaande brengt mee dat de opgavevordering zal worden toegewezen. Het verweer van Ebben dat Breeders Trust geen belang heeft bij de opgave omdat Ebben

---

aangifte heeft gedaan bij NAK, kan worden gepasseerd. Ebben heeft ter comparitie namelijk zelf verklaard dat zij geen aangifte heeft gedaan van de deelteelten omdat zij er van uitging dat de vergoeding voor het pootgoed een vergoeding voor nateelt in de volgende jaren inhield.

4.16. De vordering zal wel worden beperkt. Breeders Trust vordert opgave van “alle [...] gegevens betreffende handelingen betreffende de afgelopen vijf plantseizoenen als bedoeld in artikel 13 lid 2 [GKVo] betrekking hebbende op rassen waarvan Agrico en/of Lantmännen kwekersrechthebbende is”. Die vordering is onvoldoende bepaald en, gelet op de hiervoor genoemde grondslag, te ruim. De opgave zal daarom worden beperkt tot een opgave van het aantal hectare aardappelen van het ras Fontane dat Ebben in de periode 2008-2012 via deelteeltovereenkomsten heeft doen natelen op het bedrijf van derden.

4.17. Met het oog op de uitvoerbaarheid zal de termijn voor voldoening worden verruimd tot acht weken. Daarnaast zal de aan het opgavebevel te verbinden dwangsom worden gemaximeerd.

4.18. De veroordeling tot schadevergoeding, die Breeders Trust, zo begrijpt de rechtbank, baseert op de eventueel uit de opgave blijkende andere inbreuken, moet worden afgewezen. In dit stadium staat namelijk nog niet vast of er daadwerkelijk meer inbreuken zijn.

#### *proceskosten*

4.19. Ebben zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de proceskosten. Breeders Trust heeft onder verwijzing naar artikel 1019h Rv een bedrag van € 21.284,11 gevorderd. Breeders Trust heeft echter ter comparitie erkend dat de kosten die zij heeft opgevoerd voor de periode tot 22 januari 2013 geen betrekking hebben op de onderhavige procedure en dus buiten beschouwing moet worden gelaten. Ebben heeft betoogd dat ook het na aftrek van die kosten resulterende bedrag, te weten € 8.157,55, niet redelijk en evenredig is. Dat betoog is ongegrond omdat het bedrag lager uitkomt dan het bedrag dat de rechtbanken als redelijk en evenredig aanmerken op grond van het indicatietarief voor een eenvoudige bodemprocedure als de onderhavige, te weten € 8.000,-, vermeerderd met het griffierecht en deurwaarderskosten. In het licht daarvan heeft Ebben onvoldoende toegelicht waarom de gevorderde proceskosten in dit geval niet redelijk en evenredig zijn. Ebben heeft uitsluitend aangevoerd dat de tien uur die de advocaat van Breeders Trust in rekening brengt voor de comparitie, teveel is. Dat is, mede gelet op het feit dat die tijd ook de voorbereiding van de zitting en de reistijd betreft, onvoldoende.

## **5. De beslissing**

De rechtbank

5.1. veroordeelt Ebben tot betaling aan Breeders Trust van een bedrag van € 1.909,-, te vermeerderen met de wettelijke rente te berekenen vanaf 2 mei 2013 tot die der algehele voldoening,

5.2. beveelt Ebben om binnen acht weken na betekening van dit vonnis een door een accountant geverifieerde opgave te doen aan Breeders Trust van het aantal hectare

---

aardappelen van het ras Fontane dat Ebben in de plaatseizoenen 2008/2009 tot en met 2012/2013 via deelteltovereenkomsten heeft doen natelen op het bedrijf van derden, met bepaling dat Ebben aan Breeders Trust een dwangsom zal verbeuren van € 2.500,- per dag dat Ebben in gebreke mocht zijn aan dit bevel te voldoen, met een maximum van € 25.000,-,

5.3. veroordeelt Ebben in de proceskosten, tot op heden aan de zijde van Breeders Trust begroot op € 8.157,55,

5.4. verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad,

5.5. wijst af wat meer of anders is gevorderd.

Dit vonnis is gewezen door mr. P.H. Blok en in het openbaar uitgesproken op 27 november 2013.